

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПЕРЕСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІCURRENT STATE AND PROSPECTS OF THE DEVELOPMENT
OF REINSURANCE IN UKRAINE

У роботі розглянуто і підкреслено потребу в переосмисленні поняття перестрахування, орієнтуючись на вимоги, що висуває перед страховиками сьогодення, вкрай нагальним стає завдання систематичного і комплексного аналізу ситуації та базових показників, що описують нинішній ринок перестрахування України, з метою виокремлення основних тенденцій та особливостей, які виділяються на національному рівні. В результаті оцінки визначальних елементів, що характеризують ринок перестрахування, паралельно виявляються проблеми, що виникли протягом його існування та що систематично заважають його повноцінному піднесенню. Для мінімізації негативних наслідків, що з'явилися через загострення певних явищ, досить актуальною стає необхідність встановлення ефективних шляхів подолання наявних вад з урахуванням сформованого потенціалу у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: перестрахування, перестраховик, перестраховальник, ризик, збиток, премія, виплата, резерв.

The paper examines and emphasizes the need to rethink the concept of reinsurance, focusing on the demands placed on today's insurers, the task of a systematic and comprehensive analysis of the situation and basic indicators describing the current reinsurance market of Ukraine becomes extremely urgent, with the aim of identifying the main trends and features that stand out at the national level. The article reveals the economic necessity of reinsurance as an integral factor that determines the position of the insurance market, and emphasizes the need for its state regulation in Ukraine due to the rather narrow legislative provision, which does not allow to fully cover all the details related to this area. The main indicators related to the activities of reinsurers in Ukraine in 2017–2021 were analyzed, as a result of which it is possible to assert the presence of problems in the trends of the reinsurance market and the need to find and implement optimal ways to increase the financial security and stability of reinsurance participants. As a result of the assessment of the defining elements characterizing the development of the reinsurance market in the insurance market of Ukraine, it was determined that it depends to some extent on the negative factors of economic changes on the state background, as a result of which it is at the stage of uncertainty and periodic fluctuations in terms of the reduction of the number of insurance companies, the deterioration of the volume their received premiums and created reserves. The existing problems related to the imperfection of state regulation and difficulties in the economic and political background are outlined, and the prospects of reinsurance in Ukraine are formed, taking into account the opportunities and available advantages. If we talk about the minimization of the negative consequences that appeared due to the exacerbation of certain phenomena, the need to establish effective ways of overcoming the existing defects, taking into account the formed potential in the long term, becomes quite urgent. In the general summary of all the information presented, it is emphasized that the study of such a component of the insurance market as reinsurance, its role, determination of advantages and disadvantages and directions for its improvement is quite promising in view of the economic need of this category in the development of the activities of insurers and the economy of the country as a whole.

Key words: reinsurance, reinsurer, reinsured, risk, loss, premium, payment, reserve.

УДК 656.7

DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.79-26>

Горбачова О.М.

к.е.н., доцент кафедри фінансів,
обліку та оподаткування,
Національний авіаційний університет

Петрова А.М.

студентка,
Національний авіаційний університет

Horbachova Oksana

National Aviation University

Petrova Anastasia

National Aviation University

Постановка проблеми. З кожним роком в умовах динамічності економічної ситуації посилюється значення такого важливого елемента для фінансової сфери як перестрахування, що відіграє визначальну роль у забезпеченні захисту страхового ринку в цілому. В Україні еволюція та поточний стан ринку перестрахування характеризується власними особливостями і певними проблемами, що утворились на фоні як зовнішніх, так і внутрішніх чинників під час зльотів і падінь. У зв'язку з цим набуває актуальності потреба у підтримці та вдосконаленні якості вітчизняного ринку перестрахування, досягнення чого в свою чергу дасть змогу закласти фундамент для оптимального ступеня безпеки загального страхового ринку, рівня платоспроможності та росту стабільності економічного середовища держави. Тому наведена про-

блема потребує опрацювання з наукового підходу насамперед для того, щоб сформувати і виокремити найбільш оптимальні та зважені способи її вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання сучасного стану і перспектив розвитку ринку перестрахування України розглядали у своїх працях такі дослідники, як: Я. Галицька [1], О. Димніч [2], В. Німич [2], І. Рудь [5], А. Сидоренко [4], В. Тарасенко [5], В. Шкурко [7].

Постановка завдання. Основним завданням статті є дослідження економічної необхідності перестрахування, проведення аналізу основних показників діяльності і стану розвитку перестрахування в Україні. З'ясування проблем розвитку і перспектив його функціонування із визначенням шляхів його удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Перестраховання і страхування є взаємопов'язаними категоріями, що у процесі функціонування безсумнівно не можуть не здійснювати вплив один на одного. Страховий ринок, як більш узагальнений механізм та, існуючи як більш широка ланка економічного середовища, разом із сукупними змінами спричинює подальшу реакцію перестраховання і відповідні коливання.

Базовим індикатором розвитку ринку перестраховання в Україні є кількість страхових компаній, що діють в державі у 2017–2021 рр., що представлено на рис. 1.

Згідно із рис. 1. протягом аналізованого періоду простежується чіткий тренд на скорочення у 2021 році на 139, що дорівнює 111,5108%, яке є негативним наслідком дії хронічних кризових явищ в секторах економіки, нестабільністю політичної ситуації в державі, що в кінцевому резуль-

таті зумовлює недотримання компаніями нормативів та втрати ліцензій, як у вимушеному порядку, так і в добровільному. Такий стан речей є передовим фактором породження невпинного зниження кількості премій, які надходять до перестраховиків.

Беручи до уваги важливість такого елементу страхового сектору України, як перестраховання, і яке місце відводиться йому у функціонуванні всієї економічної системи держави, слід розглянути коливання величини страхових платежів, належних перестраховикам під час 2017–2021 рр. в Україні, що представлено на наступному рис. 2.

Розглянувши вище наведені дані, є можливість одразу помітити, що спостерігається впевнений рух на зниження обсягу страхових платежів, і якщо впродовж перших трьох років це відбувалося повільними темпами, то для 2020 року характерний стрімкий спад. У 2021 році ж порівняно із 2017 значення даного показника зменшилось

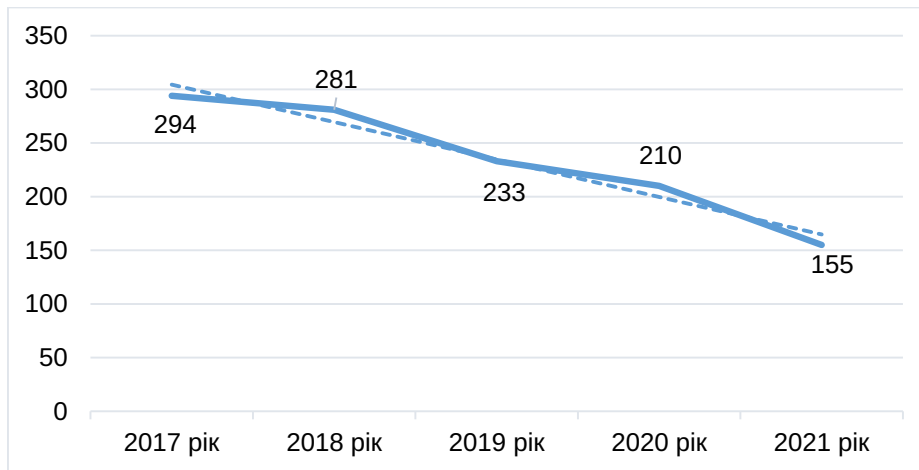

Рис. 1. Динаміка кількості страховиків в Україні за період 2017–2021 рр.

Джерело: складено автором на основі [6]

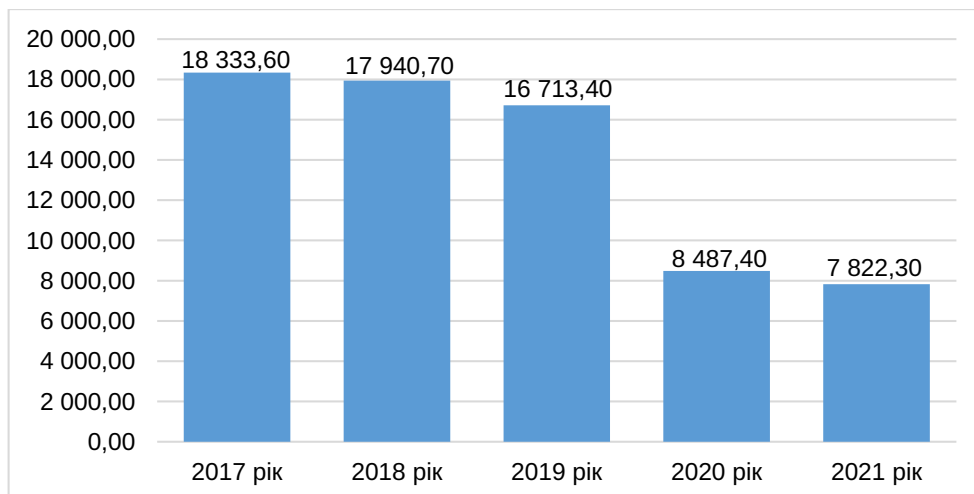

Рис. 2. Динаміка обсягу страхових платежів, належних перестраховикам в Україні за період 2017–2021 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

на 10 511,30 млн. грн, тобто на 57,3335%. Особливо суттєве скорочення відбулося внаслідок розгортання пандемії COVID-19 та паралельного впровадження карантинних заходів, що посилило негативні настрої у сфері розвитку, як ринку перестраховування, так і страхового ринку в цілому, що підтверджується погіршенням ділової активності на внутрішньому рівні.

Якщо ж говорити про зміни обсягу страхових платежів, належних перестраховикам, саме у розрізі резидентів та нерезидентів, то з їх коливаннями є змога ознайомитися за допомогою наступного рис. 3.

Оцінивши інформацію, що наведена вище, слід зазначити, що розмір страхових платежів перестраховиків-резидентів має схожу тенденцію із попереднім загальним показником, оскільки вони складають більшу частку, і наприкінці аналізованого періоду знизилась на 11 419,80 млн. грн, а саме на 76,4511%. Даного роду зрушення можуть бути свідченням впливу девальваційних процесів, що відбувались з національною грошовою одиницею, і стали причиною появи певних труднощів у проведенні розрахункових операцій страхових компаній у разі купівлі валюти з метою перерахування платежів або ж проведення виплат з іноземними особами.

У випадку ж страхових платежів, належних перестраховикам-нерезидентам ситуація сформувалась дещо інше, насамперед тому, що вони мали меншу питому вагу у сукупності та протягом визначених років описуються неоднозначністю, так за 2017–2021 рр. їх відмітна підвищилась на 908,50 млн. грн., або на 26,75049%. Однак ста-

ном на 2021 рік цей показник вперше за останні п'ять років перевищив відповідник у перестраховиків-резидентів, що може стати певним вказівником про зменшення величини фінансових ресурсів у зв'язку із передачею ризиків за межі країни, посилення інтенсивності впливу валюти, що представлена переміщенням перестраховальних премій за кордон та одночасного унеможливлення контрольних заходів з боку органів нагляду України. Водночас в результаті наявних особливостей є ймовірність сприяння загостренню конкуренції між суб'єктами ринку перестраховування, і як результат покращення якості послуг перестраховиків.

Далі доречним буде оглянути те, що відбувалось із обсягом виплат, які компенсувались перестраховиками за 2017–2021 рр., що можна зробити завдяки розміщеній нижче інформації на рис. 4.

Розглянувши вище наведені дані, потрібно звернути увагу на те, що даний показник набув своїх найнижчих значень у 2017 і 2020 роках, а саме у кризові проміжки часу, а найвищого – у 2021, збільшившись на 1 365,40 млн. грн., або ж на 113,0111%. Разом з цим варто зауважити, що притаманна волатильність зумовлена більшою мірою тим, який рівень ймовірності виникнення різного роду страхових випадків.

Наступним чином слід проаналізувати обсяг виплат, компенсованих перестраховиками в залежності від резидентів чи нерезидентів, що зображено на рис. 5.

Судячи з відомостей, які надані вище, значно впливає на загальну величину саме обсяг виплат, компенсованих перестраховиками-нерезидента-

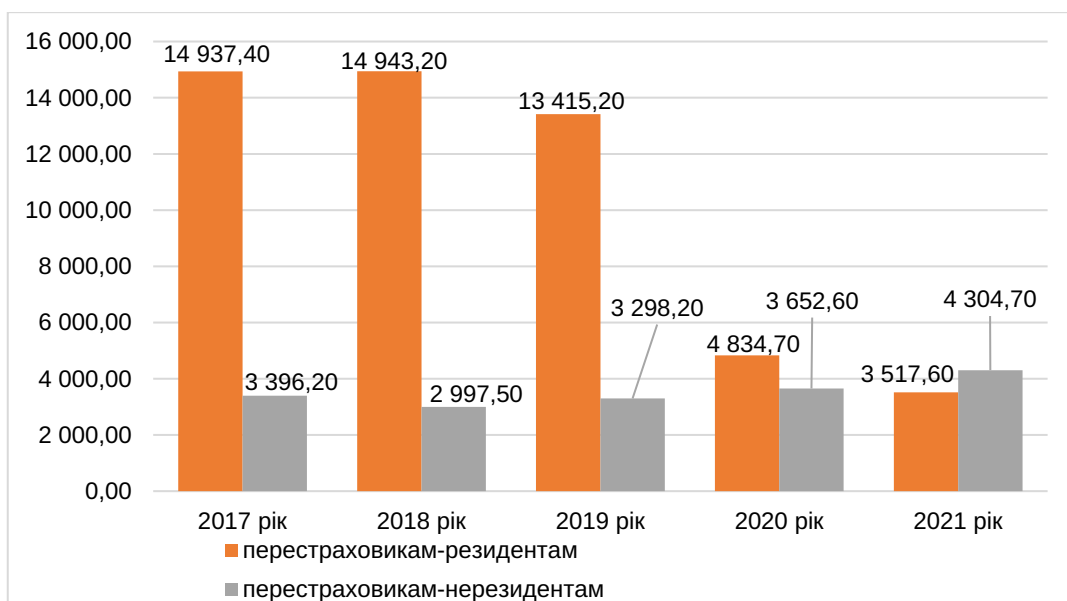

Рис. 3. Динаміка обсягу страхових платежів, належних перестраховикам в Україні за період 2017–2021 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

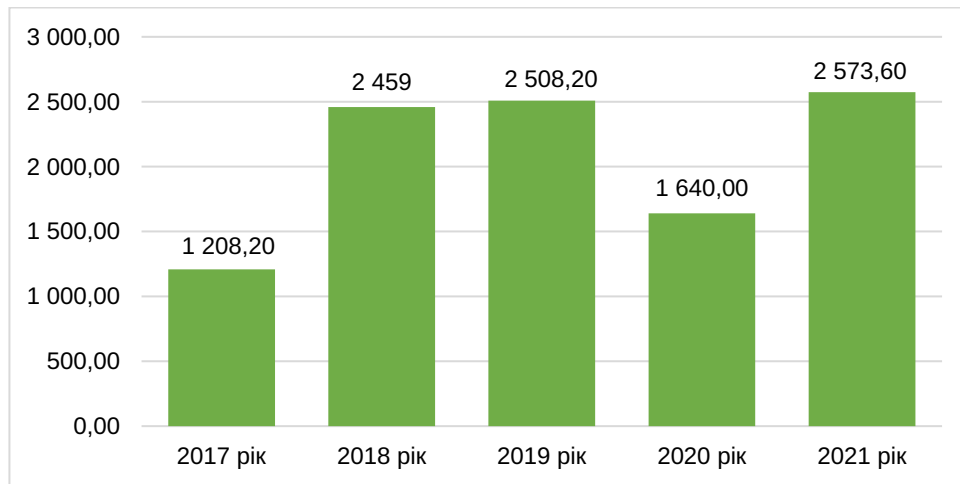

Рис. 4. Динаміка обсягу виплат, компенсованих перестраховиками в Україні за період 2017–2021 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

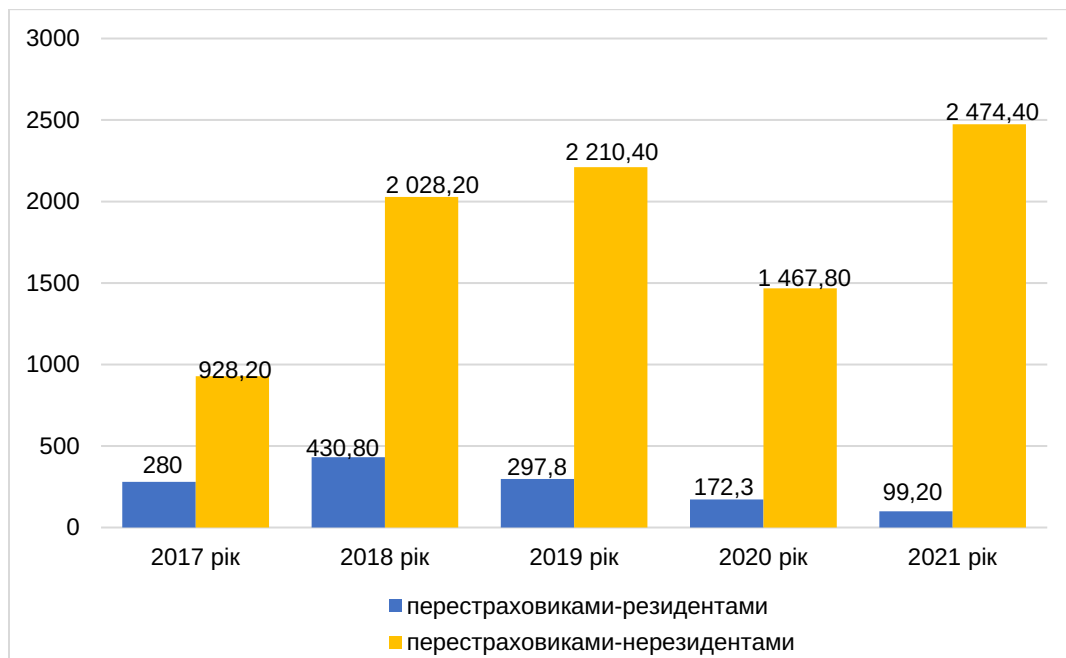

Рис. 5. Динаміка обсягу виплат, компенсованих перестраховиками в Україні за період 2017–2021 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

ми, що відповідно видно по схожому руху показника, який у 2021 році порівняно з 2017 роком наблизився до нарощення на 1 546,20 млн. грн., тобто на 166,5805%.

Якщо зіставляти ці дані із виплатами, компенсованими перестраховиками-резидентами, то їх розмір кардинально відрізняється і знизився на 180,80 млн. грн. або ж на 64,5714%, що свідчить про поступову втрату достатньої спроможності українських перестраховиків утримувати вигідні позиції.

В цілому у сфері страхування, в тому числі і перестраховання, страхові резерви посідають

особливе місце, відіграючи при цьому роль забезпечення компаніями здійснення виплат страхових відшкодувань та сум у майбутньому. Тому так необхідно спостерігати за тим, з якими темпами рухається цей показник на національному рівні у 2017–2021 рр., що викладено далі на рис. 6.

Розглядаючи коливання обсягів страхових перестраховиків за вказані роки на рис. 6., простежується деяка нерівномірність і нестабільність, оскільки протягом перших трьох років відчутною є тенденція на спад, однак у 2020 році виник певний скачок у бік зросту, після якого через рік стан ситуації повернувся у початкову позицію.

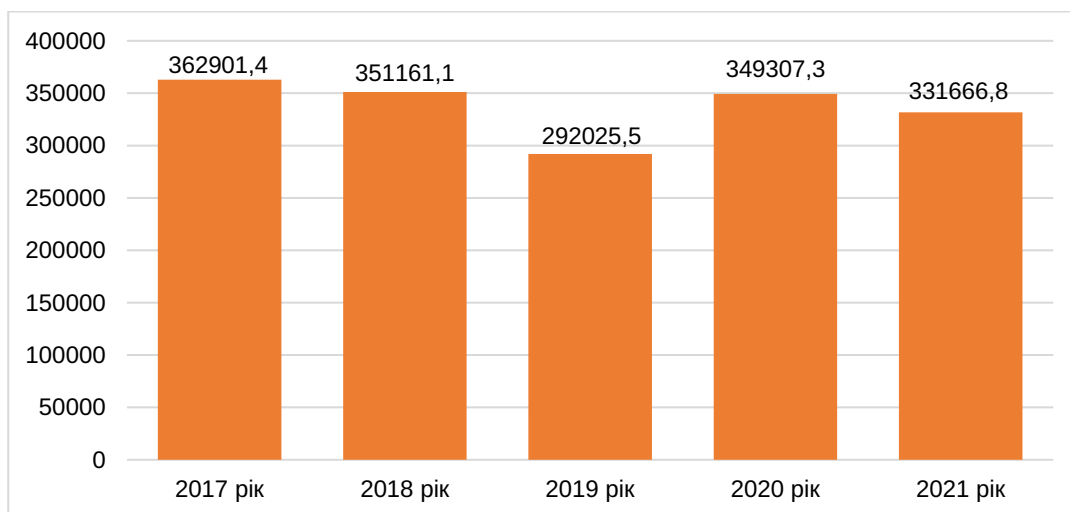

Рис. 6. Динаміка величини страхових резервів перестраховиків в Україні за період 2017–2021 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

Порівняно із 2017 роком у 2021 згідно із рис. 6. обсяг страхових резервів, що мають у своїй власності перестраховики, скоротився на 31234,6 тис. грн., або ж на 8,6%.

Несталість у резервах перестраховиків є вісником несприятливих процесів, оскільки в результаті цього є ймовірність виникнення таких проблем, як погіршення стану надійності, платоспроможності суб'єктів і здатності вчасно та повністю реалізувати захист інтересів клієнтів щодо майна, що є необхідною умовою для успішного функціонування представників ринку.

Однією із головних складових, що характеризують специфіку ринку перестраховування, є вихідна його сфера, що передбачає рух достатньо містких ризиків із підвищеним ступенем небезпеки в інші країни для провадження захисних заходів, попереджуючи настання ситуацій, що зумовляють втрати можливості перестраховиків перерахування виплат. Зміну показників вказаного сегменту зображено далі на розміщеній табл. 1.

Із наведених даних, вміщених у наступній табл. 1. видно, що частка страхових платежів

вихідного перестраховування, належних перестраховикам, протягом останніх п'яти років невпинно і впевнено рухалась у бік зниження, що становило на 3 809 480,10 тис. грн., або ж на 43,4432%.

Динаміка питомої ваги вихідного перестраховування у страхових платежах відповідно до табл. 1 була відповідно подібною, що відзначилась стабільним абсолютним скороченням відмітки у 2021 році, порівнюючи із 2017 на 21,50%.

Не меншій уваги заслуговує окреслення сфер, в яких рівень перестраховування у 2021 році набрав найбільшого значення, інформацію про що викладено далі на рис. 7.

Розглянувши дані із рис. 7. є змога відмітити те, що лідером у величині рівня перестраховування станом на 2021 рік виявилася сфера обов'язкового страхування цивільної авіації із позначкою в 79,13%. Менше однак із нечисленним відривом розміщуються страхування сільськогосподарської продукції і добровільне страхування повітряного транспорту із значеннями в розмірі 67,67% і 62,08% відповідно. Ринок добровільного страхування від вогню та стихійних явищ і страху-

Таблиця 1

Динаміка показників вихідного перестраховування, тис. грн.

Показники	2017	2018	2019	2020	2021	Абс. відхил., +, - 2021/2017	Відн. відхил., % 2021/2017
Частка страхових платежів, належних перестраховикам	8 768 874,1	6 139 481,2	5 798 314,3	5 949 014,3	4 959 394,0	-3 809 480,10	- 43,4432
Питома вага перестраховування у страхових платежах, %	35,79	24,57	21,46	18,95	14,29	-21,50	-60,007

Джерело: складено автором на основі [6]

вання майна посідають нижчі позиції із 41,73% та 35,73%.

Виходячи з даних положень, можна сказати, що саме ті сфери, які увійшли до даного рейтингу і характеризується найбільш обширними обсягами збитків.

Саме ризики цих галузей, що наведені на рис. 7, змушують страхові компанії користуватися послугами перестраховання з метою забезпечення виплат у разі настання страхових випадків, підтримки власної стабільності і стимулювання зростання обізнаності про такі можливості.

Удосконалення ринку перестраховання з урахуванням сучасних умов вважається одним із найбільш значущих та необхідних напрямів політики держави у галузі фінансового ринку у процесі досягнення Україною міжнародного партнерства, закріплення власних позицій та встановлення сприятливого іміджу серед інших держав, залучення інвестицій, досягнення відповідності економіки вимогам інтеграції і глобалізації та піднесення бізнес-активності.

В цілому, якщо говорити про сучасний стан ринку перестраховання в Україні, то, спираючись на загальні тенденції, виходячи з наявних показників, можна виділити наступні проблеми, що заважають його подальшому розвитку, а саме:

- Недостатній рівень розвитку сформованої інфраструктури, що є однією із головних складових для забезпечення процвітання перестраховання в Україні.
- Невідповідність міжнародним нормам встановленої класифікації страхування та належного оформлення проведення самого перестраховання.
- Переважну частку національного ринку перестраховання займає саме факультативне перестраховання.

- Наявність недостатнього рівня капіталізації, як на загальному ринку страхування, так і в перестрахованні, що є невід'ємною його частиною.

- Активне залучення перестраховиками під час свого функціонування недобросовісних заходів конкуренції на ринку.

- Стрибокподібне підвищення обсягу витрат на реалізацію взятих на себе страхових зобов'язань перестраховиків, що тим самим посилює тягар перед клієнтами в момент загострення явищ девальвації національної грошової одиниці.

- Вплив подій на політичній арені, а саме недоступність активів, що представлені нерухомим майном, розміщених на тимчасово окупованих територіях.

- Зниження попиту на послуги страхування у зв'язку із нестабільністю платоспроможності громадян.

- Дисгармонійність розвитку ринків перестраховання на регіональному рівні.

- Пришвидшення темпів інфляції, внаслідок чого змінюється розмір виплат.

- Відсутність високого ступеня гарантованості та надійності процесів, пов'язаних із вкладенням коштів.

- Брак кількості особистих ресурсів компаній і разом з цим перестраховальної місткості.

- Присутність відносно вузької спеціалізації перестраховання за видами страхування.

- Встановлення переваги у перестрахованні ризиків, що належать страховикам СНД, а не високорозвинених країн.

- Поява своєрідних труднощів у національних перестраховиків валюти, яка потрібна для спрямування виплат перестраховальникам, що знаходяться за кордоном. В такому разі виникає

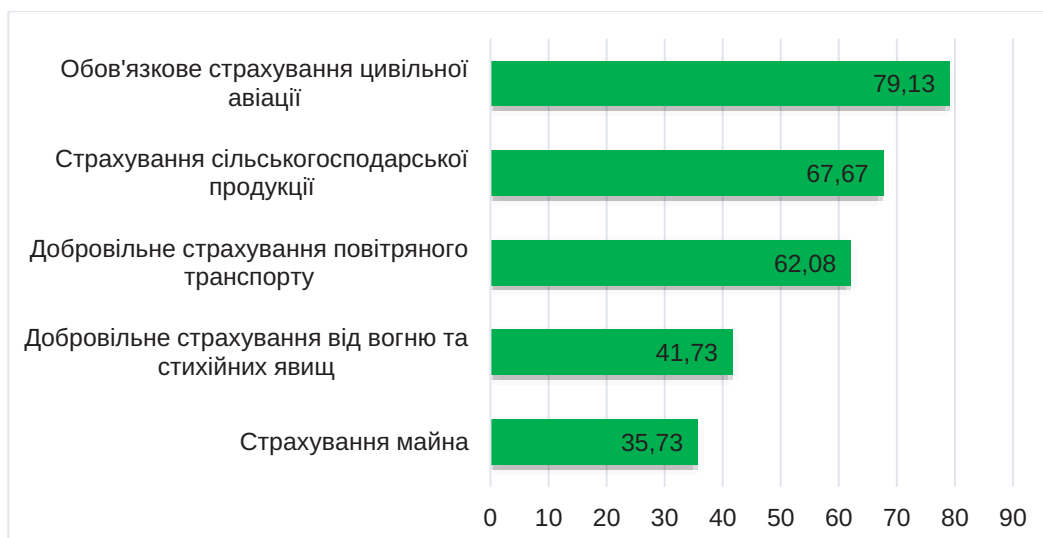

Рис. 7. Ринки страхування в Україні із найбільшим рівнем перестраховання станом на 2021 р., %

Джерело: складено автором на основі [6]

питання щодо виплати відшкодування зарубіжному клієнту, що обумовлює сплату цих коштів, які розміщені у валютних резервах у формі попередньо отриманих премій.

– Розгортання явищ відтоку капіталу в інші країни, що негативно позначається не тільки на перестрахованні, а й на страховому ринку загалом. Як результат, вчиняється втрата економікою України чималих ресурсів, що могли б бути направлені на розвиток перспективних і стратегічних сфер.

Починаючи з 2020 року регулятором страхової діяльності України став НБУ, що включає елементи нагляду за становищем перестраховання. Такі зміни ознаменувались позитивними, оскільки несуть за собою підвищення ступеня контролю за операціями членів страхового ринку держави, і як наслідок модернізацію надання якісних послуг перестраховиками.

Позитивним аспектом стало прийняття Закону України «Про страхування» наприкінці 2021 року, набуття чинності якого планується з 2024 року, що в свою чергу повинно принести за собою сприятливі зрушення у напрямі боротьби з перешкодами, що характерні для сучасної стадії розвитку ринку перестраховання в Україні та виникнення його спеціалізованих представників у довгостроковому періоді.

Регулятором, а саме НБУ, було зазначено, що такі метаморфози стануть своєрідним поштовхом для формування підґрунтя, що дозволить досягти стабільності, оптимального ступеня платоспроможності та конкурентного середовища у вітчизняному перестрахованні, його розвитку і надалі – збільшення кількості перестраховиків із достатнім рівнем надійності. Ще одним нововведенням є поява можливості отримання певної ліцензії щодо вхідного перестраховання за визначеними страховими класами. Наявність зазначеної ліцензії надасть змогу проводити прийняття та передачу ризиків у перестраховання за позначеними у ній класами страхування.

Закономірним є те, що із набуттям вище вказаних ознак, для таких страховиків водночас є актуальним нарощення вимог, які стосуватимуться обчислення його рівня платоспроможності, величини їх мінімального капіталу, що повинен бути не менший за 48 млн. грн. та низки інших загальних потреб.

Попри несильну значимість ринку вхідного перестраховання в Україні він має певні перспективи насамперед через нарощення ваги такого фактору як глобалізація світового ринку страхових послуг, що вимагає розвитку саме цього елемента перестраховання.

З метою покращення та стимулювання піднесення ринку перестраховання в Україні перш за все варто втілити у сьогоднішні реалії наступне:

– Посилення практики підтримки сприятливого національного економічного клімату.

– Удосконалення стану загального страхового ринку, адже від подій на ньому залежать і показники інших його складових.

– Подальша оптимізація законодавчої бази, що регулює роботу у галузі перестраховання.

– Вдале несуперечливе співвідношення регулювання з боку держави та саморегулювання перестраховання дозволить досягти високої якості послуг, що надають страхові компанії, прозорості діяльності та досконалості інформації.

– Спрямування дій з боку політики держави у напрямку досягнення результатів щодо встановлення вхідного перестраховання як одного із найбільш ефективних механізмів, що дозволить залучати фінансові ресурси у вітчизняну економіку.

– Створення і надання страховими компаніями послуг у галузі перестраховання, що відповідали би достатній якості та були конкурентоспроможними, що в свою чергу підвищило б імідж національних перестраховиків і дозволило розширити обслуговування споживачів не лише в Україні, а й за кордоном.

– Формування страхового пулу із позитивним ступенем ефективності, впровадження чого передбачало б процедуру укладення договорів страхування страховими компаніями, завдяки чому з'явилась би можливість направлення власних ризиків до цього пулу. Реалізація цього забезпечила б страхові компанії можливість стабілізувати рівень стійкості, посилити надійність, наслідком чого стала б підтримка з боку громадян із одночасним підвищенням їх довіри, що підняло б величину ємності страхового ринку.

– Створення вдалих внутрішніх умов для популяризації випадків укладання договорів із перестраховання в межах країни, а не з зарубіжними партнерами, наслідком чого стало б скорочення процесів відтоку українського капіталу.

– Контрольований рух у раціональних межах іноземних суб'єктів перестраховання на вітчизняному ринку сприяє отриманню плідних результатів, таких як: приплив інновацій і технологій, підвищення місткості ринку, конкуренції, а з нею і якості послуг, вирішення питання щодо недостатнього розміру капіталу національних страховиків та нагромадження ресурсів у формі сплачених платежів перестраховання, що зумовило б інвестиційні надходження у державу.

– Стимулювання нарощення статутного та інших частин власного капіталу, що перебувають у власності страховиків і перестраховиків.

– Поширення на нові території та вхід на ринки перестраховання країн Західної Європи і отримання досвіду роботи із більш розвиненими учасниками даного типу відносин.

– Поглиблення зв'язків із партнерами, насамперед із різного роду спеціалізованими брокерами та страховими компаніями.

– Обміркування сформованих нормативів, що поширюються на страховиків та системи оподаткування, яка діє в даній галузі.

– Підтримка курсу ринку перестраховування на перейманні міжнародних норм та практики функціонування.

Загалом можна зробити висновок, що на сьогодні розвиток перестраховування перебуває поки що на етапі становлення і має чималий ряд певних проблем, сформованих за роки свого існування, що заважають повноцінному його функціонуванню і здобуття потенційних переваг для соціально-економічного стану держави.

Головними недоліками теперішньої стадії даної сфери є насамперед прогалини у законодавчому забезпеченні та регулюванні, несталість становища фінансової системи та економічного клімату в цілому, особливо інфляційні коливання та події на політичному фоні.

Тому перспективним у майбутньому є втілення окреслених заходів, орієнтованих на оптимізацію поточного ринку перестраховування з урахуванням особливостей держави та переваг зарубіжного досвіду.

Висновки з проведеного дослідження. Провівши аналіз даних 2017–2021 рр., можна дійти до висновку, що ринок перестраховування в Україні має власні особливості, проте під впливом безлічі деструктивних макроекономічних чинників у різних сферах та недостатнім рівнем стійкості через виникаючі виклики сучасних реалій без того сформоване нестабільне становище із періодичними коливаннями і зменшенням представників страхової діяльності, страхових премій, резервів і частки перестраховування, потребує впровадження оптимальних рішень та втілення окреслених заходів, з метою подолання власних труднощів, посилення надійності і реалізації наявного потенціалу для подальшого вдосконалення.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Галицька Я. В. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку перестраховування в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/152.pdf (дата звернення: 19.09.2022).

2. Димніч О. В., Німич В. Є. Тенденції розвитку вітчизняного ринку перестраховування. *Development of modern science in the conditions of the latest paradigm of functioning of society and the state*. 2021. С. 143. URL: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/10355/1/Development%20of%20modern%20science%20in%20the%20conditions.pdf#page=143> (дата звернення: 20.09.2022).

3. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР. Дата оновлення: 03.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.09.2022).

4. Сидоренко А. І. Розвиток ринку перестраховування в Україні. *Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України* : зб. наукових праць ІХ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУС, 2020. С. 238. URL: http://www.vtei.com.ua/doc/2020/16_06_2020zb.pdf#page=238 (дата звернення: 23.09.2022).

5. Тарасенко В. О., Рудь І. Ю. Ринок перестраховування в Україні: сучасний стан та перспективи. *Електронний науковий журнал*. 2020. С. 225. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/3_20_ukr/40.pdf (дата звернення: 23.09.2022).

6. Форіншурер : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com> (дата звернення: 23.09.2022).

7. Шкурко В. Сектор перестраховування у фінансовій системі. *SCIENTIA FRUCTUOSA (ВІСНИК Київського національного торговельно-економічного університету)*. 2022. № 143(3). С. 93–102. URL: <http://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/485/421> (дата звернення: 23.09.2022).

REFERENCES:

1. Halytska Ya. V. (2020) Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku rynku perestrakhuvannya v Ukraini [The current state and prospects for the development of the reinsurance market in Ukraine]. *Efektivna ekonomika [Efficient economy]* (electronic journal), vol. 2. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/152.pdf (accessed 19 September 2022).

2. Dymnich O. V., Nimych V. Ye. (2021) Tendentsii rozvytku vitchyznianoho rynku perestrakhuvannya [Development trends of the domestic reinsurance market]. *Development of modern science in the conditions of the latest paradigm of functioning of society and the state* (electronic journal), p. 143. Available at: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/10355/1/Development%20of%20modern%20science%20in%20the%20conditions.pdf#page=143> (accessed: 20 September 2022).

3. Pro strakhuvannya: Zakon Ukrainy vid 7 berezn.1996 r. № 85/96-VR [On insurance: Law of Ukraine of March 7, 1996 No. 85/96-VR]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (accessed: 22 September 2022).

4. Sydorenko A. I. (2020) Rozvytok rynku perestrakhuvannya v Ukraini [Development of the reinsurance market in Ukraine]. *Proceedings of the Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku finansovoi systemy Ukrainy: IX Vseukr. nauk.-prakt. internet-konf (Ukraine, Vinnytsia, 2020)*, Vinnytsia: Redaktsiino-vydavnychiy viddil VTEI KNTUUS, p. 238. Available at: http://www.vtei.com.ua/doc/2020/16_06_2020zb.pdf#page=238 (accessed: 23 September 2022).

5. Tarasenko V. O., Rud I. Yu. (2020) Rynok perestrakhuvannya v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy [The reinsurance market in Ukraine: current state and

prospects]. *Elektronnyi naukovyi zhurnal [Electronic scientific journal]* (electronic journal), p. 225. Available at: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/3_20_ukr/40.pdf (accessed: 23 September 2022).

6. Forinshurer: veb-sait. Available at: <https://forinsurer.com/> (accessed: 23 September 2022).

7. Shkurko V. (2022) Sektor perestrakhuvannia u finansovii systemi [Reinsurance sector in the financial

system]. *SCIENTIA FRUCTUOSA (VISNYK Kyivskoho natsionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu) [SCIENCE OF FRUCTUOS (BULLETIN of the Kyiv National University of Trade and Economics)]* (electronic journal), vol. 143, no. 3, pp. 93–102. Available at: <http://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/485/421> (accessed: 23 September 2022).